

[Aksel Larsen.]

krampagtigt have bestræbt sig for i det mindste et trekantet Fredsvalg for i strøget Maal at faa de 45 pCt. Som det ligger nu, vil jeg haabe, at man paa Grund af Situationen, der igen er en Følge af Arbejdsmetoden, forandrer sin Taktik og forbedrer sit Forslag, det synes jeg, der skulde være Mulighed for.

Til Slut vil jeg beklage, at den socialdemokratiske Ordfører nu som i 1915 absolut skal benytte Lejligheden til at sige en Dumhed. Vi erindrer alle sammen Borgbjergs Udtalelser i 1915, de er senere brugt saa uendelig mange Gange mod ham og mod Socialdemokratiet, idet man med Støtte i Borgbjergs begejstrede Udtalelser siger: Grundloven er saa god, som den overhovedet kan blive, hvorfor vil I saa have den ændret? Det er muligt, at der kommer en Grundlov ud af dette, og det vil saa sikkert om nogle Aar vise sig, at den alligevel ikke er tilfredsstillende. Hvordan skal man saa faa den ændret? Det bliver i hvert Fald svært, naar Modstandere af den til den Tid forbedrede Grundlov kan hen-vise til, at det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch i sin Ordførertale har benyttet Lejligheden til at udtale — jeg beder Formanden om Tilladelse til at citere nogle Linier —

„Det danske Folk, der herefter, naar den nye Grundlov tænkes gennemført, gaar til Valgurnen, vil med Stemmesedelen i Haand og paa Lovens Grund uden Hindring eller Hemning kunne raade i sin egen Sag. Gennem Den forenede Rigsdag taler saa hele Folket, og intet vil være over og intet ved Siden af Folkets Vilje.“ Hvorfor denne lyriske Kraftanstrengelse, dette Forsøg paa at sige noget begejstret om noget, man i Grunden ikke er begejstret for? Denne Begejstring giver Bagslag. Det ærede Medlem ved udmærket vel, at selv om det Grundlovsforslag, det ærede Medlem har været med til at udarbejde, havde været langt mere demokratisk, end det er, selv om det havde været tilfredsstillende paa en hel Række Punkter, havde det ikke ændret ved det, som er det bestaaende Samfunds Fundament, nemlig Privatkapitalismen. Naar den nye Grundlov er gennemført, vil det ærede Medlem opleve, at han og Statsministeren, naar Befolkningen presser paa og vil have dette eller hint gennemført,

Arbejdsløsheden afskaffet, Renteaaget lettet, maa sige: Det vilde vi gerne, ganske vist har vi Folkestyre, men vi har ogsaa Kapitalisme. Hvorfor saa denne Paastand om, at naar vi faar dette meget tvivlsomme Grundlovsforslag gennemført, taler hele Folket gennem Rigsdagen, og intet vil være over og intet ved Siden af Folkets Vilje?

Jeg begyndte min Tale med nogle Betragtninger om, hvad jeg kaldte Forfatningskommissionens fundamentale Misforstaaelser; beklageligvis bekræfter denne Slutningsreplik af det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, at denne fundamentale Misforstaaelse eksisterer, ikke mindst hos det ærede Medlem. Jeg henstiller endnu en Gang, at man tager hele Problemet op til Overvejelse, og jeg haaber, at der som Resultat af Forhandlingen maa komme et virkelig acceptabelt Forslag til en ny Forfatning her i Landet.

Victor Pürschel: Den korte, i denne Forbindelse upassende korte Tid, som Forretningsordenen levner menige Medlemmer til at tale om Grundloven, et Kvarter, tvinger mig, for ikke at trække alt for store Veksler paa Formandens Langmodighed, til meget stærk Begrænsning. En fyldestgørende Behandling af dette betydningsfulde Emne er selvfølgelig udelukket, det kan kun blive nogle brudstykkeagtige, spredte Bemærkninger, men det er jo ogsaa Systemet; det er Partivældets System, som har fundet Udtryk her som saa mange andre Steder.

Først nogle Bemærkninger om Lovfor-slagetets Historie. Hvorfor skal vi have en ny Forfatning? Af Tilhængerne udtalte, saa vidt jeg har fulgt Forhandlingerne, kun den konservative Ordfører sig herom, Socialdemokratiets gjorde det i hvert Fald ikke. Den konservative Ordfører paaviste, at Forfatningskampen, efter at Jubelhylene over Forfatningen af 1915 var stilet af, meget hurtigt genoptoges. Han glemte, synes jeg, at tilføje, at Kampen havde skiftet Karakter. Før 1915 drejede Forfatningskampen sig dog til en vis Grad om Ideer, efter 1915 drejede den sig om Magt, om Magten i Landstinget, og det er en naturlig Følge deraf, at i samme Øjeblik denne Magt var naaet, var for Regeringspartierne Drivkraften mod en Forfatningsændring borte. Det typiske Udtryk derfor